

Bekendtgørelse om provisionsbetalinger¹

I medfør af § 43, stk. 2, 1. pkt., § 43, stk. 3, § 46 b, stk. 2, § 50, stk. 3, og § 373, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 18. februar 2015, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 632 af 8. juni 2016, , § 18, stk. 3, § 19 b, stk. 2, og § 190, stk. 4, i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 1074 af 6. juli 2016, og § 7, stk. 2, og § 26, stk. 4, i lov om finansielle rådgivere og boligkreditformidlere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1079 af 5. juli 2016, fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne bekendtgørelse gælder for følgende virksomheder (herefter benævnt ”virksomhed”), jf. dog stk. 2-4:

- 1) Et pengeinstitut, et realkreditinstitut, et fondsmæglerselskab og et investeringsforvaltnings-selskab, der har tilladelse som værdipapirhandler i medfør af § 9, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.
- 2) Kreditinstitutter og investeringselskaber, der er meddelt tilladelse i et andet land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, hvis instituttet eller selskabet udøver handel med finansielle instrumenter gennem en filial her i landet, jf. § 30 i lov om finansiel virksomhed.
- 3) Kreditinstitutter og investeringselskaber, der er meddelt tilladelse i et land uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, og som udøver handel med finansielle instrumenter gennem en filial her i landet, jf. § 1, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed.
- 4) Forvaltere af alternative investeringsfonde med tilladelse efter § 11, stk. 2, 2.-4. pkt., i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. til skønsmæssig porteføljepleje eller accessoriske tjenesteydelser.
- 5) Investeringsrådgivere, jf. kapitel 20 a i lov om finansiel virksomhed, og finansielle rådgivere som defineret i § 2, nr. 1, i lov om finansielle rådgivere og boligkreditformidlere.

Stk. 2. §§ 3 og 4 gælder også for pengeinstitutter i forbindelse med en kundes opsparring i puljer omfattet af regler udstedt i medfør af § 50, stk. 4, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 3. Bekendtgørelsen gælder ikke i de tilfælde, hvor kunden er en godkendt modpart.

Stk. 4. Bekendtgørelsen gælder ikke for transaktioner mellem medlemmer af en multilateral handelsfacilitet eller et reguleret marked her i landet eller i andre lande inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

¹ Bekendtgørelsen gennemfører artikel 24, stk. 9, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU, EU-Tidende 2014, nr. L 173, side 349, og artikel 11-13 i Kommissionens delegerede direktiv (EU).../... af 7. april 2016 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU for så vidt angår beskyttelse af kunders finansielle instrumenter og midler, produktstyringsforpligtelser og de regler, der finder anvendelse på levering eller modtagelse af gebyrer, provisioner eller andre penge- eller naturlieydelser.

- 1) Accessorisk tjenesteydelse: Tjenesteydelser, der er nævnt i bilag 4, afsnit B, i lov om finansiel virksomhed. For så vidt angår forvaltere af alternative investeringsfonde de tjenesteydelser, der er nævnt i bilag 1, nr. 3, litra b, i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v.
- 2) Investeringsrådgivning: Personlige anbefalinger til en kunde, enten på anmodning eller på virksomhedens eget initiativ, af en eller flere transaktioner i tilknytning til finansielle instrumenter, jf. bilag 5 i lov om finansiel virksomhed.
- 3) Investeringservice: Tjenesteydelser og aktiviteter, der er nævnt i bilag 4, afsnit A, i lov om finansiel virksomhed. For så vidt angår forvaltere af alternative investeringsfonde den aktivitet, der er nævnt i bilag 1, nr. 3, litra a, i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v.
- 4) Pulje: En aftale eller en række enslydende aftaler (puljeaftale) mellem et pengeinstitut og henholdsvis en kunde eller et antal kunder om, at kunden eller kunderne indskyder midler i pengeinstituttet, og at disse midler tilskrives afkast, positivt eller negativt, der beregnes på baggrund af afkastet af en portefølje af værdipapirer m.v. eller en modelportefølje af værdipapirer m.v., og hvor de enkelte aktiver tilhører det pengeinstitut, i hvilket en kunde har foretaget sit indskud.
- 5) Uafhængig investeringsrådgivning: Rådgivning om et bredt udsnit af de finansielle instrumenter, som er på markedet, og som er forskellige med hensyn til type og udstedere eller produktudbydere. De finansielle instrumenter må ikke være begrænset til finansielle instrumenter, der er udstedt eller udbudt af det pågældende institut eller selskab selv eller af andre juridiske personer, der enten har snævre forbindelser med instituttet eller selskabet eller har så tætte juridiske eller økonomiske forbindelser med instituttet eller selskabet, at dette kan indebære en risiko for at svække det uafhængige grundlag for den ydede rådgivning.
- 6) Varigt medium: Et middel, som sætter brugeren i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Kapitel 2

Uafhængig investeringsrådgivning og skønsæssig porteføljepleje

Gebyrer, provisioner og andre pengeydelse

§ 3. En virksomhed, der leverer skønsæssig porteføljepleje, jf. bilag 4, afsnit A, nr. 4, i lov om finansiel virksomhed, eller investeringsrådgivning på uafhængigt grundlag og i forbindelse med leveringen af den pågældende tjenesteydelse til kunden modtager gebyrer, provisioner eller andre penge- eller naturalieydelse fra andre end kunden eller en person, der handler på kundens vegne, skal videregive disse betalinger eller ydelser til kunden hurtigst muligt efter modtagelsen, jf. dog § 4.

Stk. 2. Virksomheden skal have procedurer, der sikrer, at modtagne betalinger videregives til kunden i overensstemmelse med stk. 1, og skal periodisk informere kunden om sådanne betalinger.

Naturalieydelse

§ 4. En virksomhed må uanset § 3, stk. 1, modtage følgende naturalieydelse af mindre værdi fra andre end kunden eller en person, der handler på kundens vegne, hvis naturalieydelsen kan øge kvaliteten af virksomhedens tjenesteydelse til kunden:

- 1) Oplysninger og dokumentation om et finansielt instrument, en investeringsservice eller en accessorisk tjenesteydelse, der er af generel karakter eller som er tilpasset til den enkelte kundes forhold.
- 2) Skriftligt materiale fra tredjemand, der er bestilt og betalt af en udsteder af værdipapirer, med henblik på at fremme nyudstedelse, forudsat at forbindelsen mellem dem er klart anført i materialet og materialet stilles til rådighed på samme tid for alle virksomheder, der ønsker at modtage det, eller til den brede offentlighed
- 3) Deltagelse i konferencer, seminarer og andre uddannelsesarrangementer om et eller flere finansielle instrumenter eller en eller flere investeringsservices.
- 4) Forplejning af ubetydelig værdi under et arrangement m.v. som nævnt i nr. 3.
- 5) Andre naturalieydelser af mindre værdi, som kan øge kvaliteten af den tjenesteydelse, der ydes til kunden.

Stk. 2. Naturalieydelser som nævnt i stk. 1 skal være rimelige og proportionale og af en sådan størrelsesorden, at de ikke giver anledning til interessekonflikter i forhold til virksomhedens pligt til at handle redeligt og professionelt i overensstemmelse med kundens bedste interesse.

Stk. 3. Virksomheden skal oplyse kunden om modtagelsen af naturalieydelser, jf. stk. 1, inden leveringen af den pågældende investeringsservice eller accessoriske tjenesteydelse. Naturalieydelser af mindre værdi kan beskrives på en generel måde i overensstemmelse med § 8, stk. 1, nr. 1.

Kapitel 3

Ikke-uafhængig investeringsrådgivning og anden investeringsservice

Gebyrer, provisioner eller naturalieydelser

§ 5. En virksomhed, der leverer anden investeringsservice eller accessorisk tjenesteydelse end dem, der er nævnt i § 3, stk. 1, må ikke i forbindelse med levering af den pågældende tjenesteydelse til kunden modtage eller betale gebyrer, provisioner eller naturalieydelser fra eller til andre end kunden eller en person, der handler på kundens vegne, jf. dog stk. 3, medmindre

- 1) betalingen eller ydelsen er udformet med henblik på at øge kvaliteten af den tjenesteydelse, som virksomheden yder til kunden, jf. § 6,
- 2) betalingen eller ydelsen ikke giver anledning til interessekonflikter med virksomhedens pligt til at handle redeligt og professionelt i overensstemmelse med kundens bedste interesse, og
- 3) virksomheden har oplyst kunden forud for leveringen af den pågældende tjenesteydelse om betalingen eller ydelsen, jf. § 8, stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 2. Virksomheden skal opfylde kravene i stk. 1, nr. 1, jf. § 6, på løbende basis, så længe denne betaler eller modtager gebyrer, provisioner eller naturalieydelser.

Stk. 3. Stk. 1 omfatter ikke betalinger eller ydelser, som gør det muligt eller er nødvendige for virksomhedens levering af investeringsservice eller accessorisk tjenesteydelse, såsom opbevaringsgebyrer, afviklings- og vekslingsgebyrer, lovbestemte afgifter og salærer, og som ikke giver anledning til interessekonflikter med virksomhedens pligt til at handle redeligt og professionelt i overensstemmelse med kundens bedste interesse.

Kvalitetsforbedrende service

§ 6. Gebyrer, provisioner eller naturalieydelse er udformet med henblik på at øge kvaliteten af en investeringservice eller accessorisk tjenesteydelse, som en virksomhed yder til kunden, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Betalingen eller ydelsen er begrundet i levering af en ekstra service eller service på et højere niveau til kunden, der er proportional med størrelsen af den modtagne betaling eller ydelse, såsom
 - a) levering af ikke-uafhængig investeringsrådgivning om og adgang til en bred vifte af egnede finansielle instrumenter, herunder et passende antal finansielle instrumenter fra produktleverandører, der ikke har snævre forbindelser med virksomheden,
 - b) levering af ikke-uafhængig investeringsrådgivning kombineret med enten et tilbud til kunden om mindst en gang om året at vurdere den fortsatte egnethed af de finansielle instrumenter, som kunden har investeret i, eller med en anden løbende service, som kan formodes at være af værdi for kunden, eller
 - c) levering af adgang til en bred vifte af finansielle instrumenter, til en konkurrence-dygtig pris, som kan formodes at opfylde kundens behov, sammen med levering af redskaber med ekstra værdi, herunder et passende antal finansielle instrumenter fra produktleverandører, der ikke har snævre forbindelser med virksomheden.
- 2) Betalingen eller ydelsen ikke direkte er til fordel for virksomheden, dennes aktionærer eller medarbejdere, uden at kunden har mærkbar gevinst heraf.
- 3) En løbende betaling eller ydelse er begrundet i leveringen af en løbende kvalitetsforbedrende service til kunden.

§ 7. En virksomhed som nævnt i § 5, stk. 1, skal besidde dokumentation for, at betingelserne i § 6 er opfyldt ved

- 1) at opbevare en intern liste over betalte eller modtagne gebyrer, provisioner eller naturalieydelse til eller fra andre end kunden eller en person, der handler på kundens vegne, og
- 2) at registrere, hvordan sådanne betalinger eller ydelser øger kvaliteten af den service, der er leveret til kunden, og hvilke foranstaltninger, der er truffet, for at virksomheden kan overholde sin pligt til at handle redeligt og professionelt i overensstemmelse med kundens bedste interesse.

§ 8. En virksomhed som nævnt i § 5, stk. 1, skal give kunden følgende oplysninger om gebyrer, provisioner eller naturalieydelse, der er modtaget fra eller betalt til andre end kunden eller en person, der handler på kundens vegne:

- 1) Forud for leveringen af den relevante investeringservice eller accessoriske tjenesteydelse skal virksomheden give kunden oplysninger om betalinger eller ydelser. Naturalieydelse af mindre værdi kan beskrives på en generel måde. Andre naturalieydelse skal prissættes og angives særskilt.
- 2) Kan virksomheden ikke på forhånd bestemme størrelsen af betalinger eller ydelser, der modtages eller betales, skal denne i stedet på en nøjagtig og forståelig måde oplyse kunden om, hvilken metode, der er anvendt til beregning af det forventede beløb, forud for leveringen af den relevante investeringservice eller accessoriske tjenesteydelse. Virksomheden skal efterfølgende give kunden oplysninger om den nøjagtige størrelse af betalingen eller ydelsen.
- 3) Mindst én gang om året og så længe løbende betalinger eller ydelser modtages af virksomheden i forbindelse med leveringen af investeringservice eller accessoriske tjenesteydelse, skal virksomheden oplyse kunden om den nøjagtige størrelse af betalinger eller ydelser, der er modtaget eller betalt. Naturalieydelse af mindre værdi kan beskrives på en generel måde.

Stk. 2. Ved iagttagelsen af oplysningsforpligtelsen i stk. 1 skal der tages hensyn til reglerne om omkostninger og gebyrer i bekendtgørelse om investorbekyttelse ved værdipapirhandel og artikel 50 i Kommissionens delegerede forordning (EU) [XXX] af 25. april 2016.

Stk. 3. Indgår flere virksomheder i samme distributionskanal, gælder pligten i stk. 1 og 2 for den enkelte virksomhed, der yder investeringservice eller accessoriske tjenesteydelser.

Kapitel 4

Analyser fra tredjemand

§ 9. En virksomhed, der yder porteføljepleje, jf. bilag 4, afsnit A, nr. 4, i lov om finansiel virksomhed, eller anden investeringservice eller accessoriske tjenesteydelser til kunden, kan modtage analyser fra andre end kunden eller en person, der handler på kundens vegne, i følgende tilfælde:

- 1) Analysen betales direkte af virksomheden.
- 2) Analysen betales fra en separat analysebetalingskonto kontrolleret af virksomheden, såfremt
 - a) analysebetalingskontoen er finansieret af et specifikt analysegebyr, der pålægges kunden, jf. § 10,
 - b) virksomheden opstiller et analysebudget, som regelmæssigt vurderes, jf. § 11,
 - c) virksomheden har ansvaret for analysebetalingskontoen, jf. dog § 12, og
 - d) virksomheden regelmæssigt vurderer kvaliteten af de købte analyser på grundlag af solide kvalitetskriterier og deres evne til at bidrage til bedre investeringsbeslutninger, jf. § 13.

Stk. 2. Benytter virksomheden en analysebetalingskonto som nævnt i stk. 1, nr. 2, skal følgende oplysninger gives til kunden:

- a) Oplysninger om det budgetterede beløb til analyser og størrelsen af det estimerede analysegebyr, der pålægges kunden, skal gives inden leveringen af en investeringservice eller accessorisk tjenesteydelse.
- b) Årlige oplysninger om de samlede omkostninger, kunden har afholdt til analyser fra andre end kunden eller en person, der handler på kundens vegne.

§ 10. En virksomhed kan kun opkræve et analysegebyr som nævnt i § 9, stk. 1, nr. 2, litra a, hvis virksomheden har indgået aftale med kunden herom, herunder aftale om størrelsen af gebyret og den hyppighed, hvormed gebyret vil blive fratrukket kundens midler i løbet af året. Aftalens vilkår skal tillige fremgå af virksomhedens kundeaftale eller almindelige forretningsbetingelser.

Stk. 2. Analysegebyret skal være baseret på det analysebudget, som virksomheden har opstillet i medfør af § 9, stk. 1, nr. 2, litra b, og må ikke være knyttet til mængden eller værdien af transaktioner, der udføres på vegne af virksomhedens kunder.

Stk. 3. Det samlede beløb for modtagne analysegebyrer må ikke overstige analysebudgettet.

Stk. 4. Virksomheden skal have procedurer, der sikrer, at overskydende midler på analysebetalingskontoen videregives til kunden eller modregnes i analysebudgettet og det beregnede analysegebyr, der opkræves hos kunden for den følgende periode.

Stk. 5. Opkræver virksomheden et analysegebyr hos kunden samtidig med betaling for udførelsen af en transaktion, skal virksomheden angive gebyret som et separat identificerbart analysegebyr.

§ 11. En virksomhed skal forvalte sit analysebudget som nævnt i § 9, stk. 1, nr. 2, litra b, på baggrund af en rimelig vurdering af behovet for analyser fra andre end kunden eller en person, som handler på kundens vegne.

Stk. 2. Stigninger i analysebudgettet må kun finde sted, når virksomheden har givet klare oplysninger til kunden herom.

Stk. 3. Virksomheden skal føre passende kontrol med anvendelsen af analysebudgettet til køb af analyser for at sikre, at analysebudgettet forvaltes og anvendes redeligt og professionelt i overensstemmelse med kundens bedste interesse. Kontrol omfatter et klart revisionsspor i betalinger til leverandører af analyser, og hvordan de betalte beløb fastlægges i overensstemmelse med kvalitetskriterierne i § 9, stk. 1, nr. 2, litra d.

Stk. 4. Virksomhedens øverste ledelse skal føre tilsyn med anvendelsen af analysebudgettet til køb af analyser, for at sikre, at analysebudgettet forvaltes og anvendes redeligt og professionelt og i overensstemmelse med kundens bedste interesse.

Stk. 5. Virksomheden må ikke anvende analysebetalingskontoen til at finansiere interne analyser.

§ 12. En virksomhed kan outsource administrationen af analysebetalingskontoen, jf. § 9, stk. 1, nr. 2, litra c, til en tredjemand. En sådan outsourcing forudsætter, at outsourcingaftalen understøtter køb af analyser fra tredjemand, og at betalingen for analyser sker uden unødigt forsinkelse i overensstemmelse med virksomhedens instrukser.

§ 13. En virksomhed skal fastsætte kriterier til brug for vurdering af kvaliteten af købte analyser, jf. § 9, stk. 1, nr. 2, litra d. En beskrivelse af kriterierne skal sendes til virksomhedens kunder. Det skal blandt andet fremgå af beskrivelsen, i hvilket omfang analyser købt via analysebetalingskontoen kan gavne kundernes porteføljer, herunder, når det er relevant, ved at tage hensyn til investeringsstrategier, der gælder for forskellige porteføljetyper. Beskrivelsen skal desuden angive den fremgangsmåde, som virksomheden vil anvende til at fordele disse omkostninger rimeligt mellem de forskellige kunders porteføljer.

§ 14. En virksomhed skal, hvis den benytter en analysebetalingskonto som nævnt i § 9, stk. 1, nr. 2, efter anmodning fra en kunde forelægge en oversigt over

- 1) de leverandører, der betales fra analysebetalingskontoen,
- 2) det samlede beløb, der er blevet udbetalt fra analysebetalingskontoen i løbet af en nærmere fastsat periode,
- 3) de tjenesteydelser, der er modtaget af virksomheden, og
- 4) hvordan det samlede beløb, der er anvendt fra analysebetalingskontoen, står i forhold til det budget, som virksomheden har opstillet for perioden, idet der oplyses om enhver form for rabat eller fremførsel af resterende midler på kontoen.

Udførelse af ordrer

§ 15. En virksomhed, der udfører ordrer, skal specificere separate gebyrer forbundet med sådanne tjenesteydelser, som udelukkende afspejler omkostningerne forbundet med udførelsen af ordren.

Stk. 2. Leverer virksomheden andre tjenesteydelser end dem, der er nævnt i stk. 1, til en anden virksomhed etableret inden for Den Europæiske Union, skal betalingen for disse tjenesteydelser angives som en separat identificerbar betaling og må ikke påvirkes eller være betinget af størrelsen af betalingen for udførelsen af ordrer.

Kapitel 5

Formkrav til levering af oplysninger

§ 16. Oplysninger kan gives på papir, et andet varigt medium eller via en hjemmeside.

Stk. 2. Leveres oplysninger, der er personligt rettet til kunden, på et andet varigt medium end papir, skal følgende betingelser være opfyldt:

- 1) Brugen af andet varigt medium skal være hensigtsmæssig i forhold til den måde, hvorpå forretningerne mellem virksomheden og kunden udføres.
- 2) Kunden har valgt, at oplysningerne gives på denne måde.

Stk. 3. Leveres oplysninger, der ikke er personligt rettet til kunden, via virksomhedens hjemmeside, skal

- 1) anvendelsen af en hjemmeside være hensigtsmæssig i forhold til den måde, hvorpå forretningerne mellem virksomheden og kunden udføres,
- 2) kunden have samtykket til levering af oplysninger via en hjemmeside,
- 3) kunden være informeret om hjemmesidens adresse, og hvor på hjemmesiden oplysningerne kan findes,
- 4) oplysningerne være opdateret, og
- 5) oplysningerne være tilgængelige på hjemmesiden i den periode, hvor det med rimelighed må forventes, at kunden har behov for at kunne læse oplysningerne.

Kapitel 6 *Afsluttende bestemmelser*

Tilsyn

§ 17. Finanstilsynet påser overholdelsen af denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Finanstilsynet kan give påbud om berigtigelse af forhold, der strider mod bestemmelser i denne bekendtgørelse.

Straf

§ 18. Med bøde straffes den, der undlader at efterkomme et påbud efter § 16, stk. 2.

Stk. 2. Overtrædelse af § 5, stk. 1, straffes med bøde.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttræden

§ 19. Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. juli 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 5-15 gælder først fra den 1. januar 2018.